

UCHWAŁA NR XLII/290/2009
RADY MIEJSKIEJ W OŻAROWIE
z dnia 18 listopada 2009 r.

w sprawie: zatwierdzenia Planu Odnowy Miejscowości Wyszmontów w Gminie Ożarów.

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 6 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (tekst jednolity Dz. U. Nr 142 poz. 1591 z 2001 r. z późn. zm./ **Rada Miejska uchwala co następuje:**

- § 1. Zatwierdza Plan Odnowy Miejscowości Wyszmontów w Gminie Ożarów stanowiący załącznik do uchwały.
- § 2. Wykonanie uchwały zleca się Burmistrzowi Ożarowa.
- § 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

PRZEWODNICZĄCA
RADY MIEJSKIEJ

Krystyna Wiedzorek

UZASADNIENIE

Plan odnowy miejscowości jest niezbędny, aby ubiegać się o środki z PROW 2007-2013.

Załącznik do Uchwały Nr
XLII/290/2009
Rady Miejskiej w Ożarowie
z dnia 18 listopada 2009 r.
Zalacznik1.pdf

Plan odnowy miejscowości Wyszmontów

Załącznik do uchwały Nr XLII/290/2009
Rady Miejskiej w Ożarowie
z dnia 18.11.2009

Wyszmontów

**Plan Odnowy Miejscowości Wyszmontów
(gmina Ożarów)**

Listopad 2009 r.

1. Wstęp do Planu Odnowy Miejscowości

Na wstępie należy podkreślić, że najbliższe lata do roku 2013 będą kluczowe dla rozwoju w Polsce obszarów wiejskich, dzięki ogromnym środkom finansowym jakie nasz kraj ma do dyspozycji z budżetu Unii Europejskiej w ramach funduszy strukturalnych 2007-2013. Racjonalne i efektywne wykorzystanie tych środków będzie miało kluczowe znaczenie dla dynamicznego rozwoju obszarów wiejskich również w woj. świętokrzyskim. Dzięki tym funduszom będzie możliwe nadrobienie kilkudziesięcioletnich zapóźnień rozwojowych.

Jednak, aby wszelkie inwestycje na obszarach wiejskich były celowe, konieczne jest społeczna inicjatywa, a następnie akceptacja dla ich realizacji. Dlatego też poniższy „Plan Odnowy Miejscowości Wyszmontów”, wyraża plany i oczekiwania mieszkańców w zakresie kierunków rozwojowych ich sołectwa w przyszłości. Dzięki intensywnym konsultacjom społecznym w formie zebrań wiejskich, ankiet anonimowych wypełnianych przez mieszkańców oraz rozmów indywidualnych udało się wypracować wspólną i jednolitą dla tego sołectwa wizję jego rozwoju oraz określić zadania inwestycyjne i pozostałe działania mające posłużyć jej wdrożeniu. Dowodem tego jest zaakceptowanie Planu Odnowy Miejscowości Wyszmontów” w formie uchwały zebrania wiejskiego mieszkańców.

Należy pamiętać, że wspólne wypracowanie przez mieszkańców Planu, stanowi konieczną podstawę do odnowy tego sołectwa, jego rozwoju oraz poprawy warunków pracy i życia mieszkańców. Sporządzenie i uchwalenie takiego dokumentu stanowi niezbędny warunek przy aplikowaniu o środki finansowe w ramach „Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich 2007-2013”, jak również stanowić będzie wytyczne dla władz Gminy przy opracowaniu kierunków rozwoju tej miejscowości.

Celem działania „Odnowa i rozwój wsi” jest poprawa jakości życia na obszarach wiejskich poprzez zaspokojenie potrzeb społecznych i kulturalnych mieszkańców wsi oraz promowanie obszarów wiejskich. Działanie umożliwi rozwój tożsamości społeczności wiejskiej, zachowanie

dziedzictwa kulturowego i specyfiki obszarów wiejskich oraz wpłynie na wzrost ich atrakcyjności turystycznej i inwestycyjnej.

Poniższy dokument zawiera m.in. charakterystykę miejscowości, inwentaryzację zasobów służącą ujęciu stanu rzeczywistego, analizę SWOT czyli mocne i słabe strony miejscowości oraz wypracowaną wspólnie wizję rozwoju sołectwa i planowane, w celu jej realizacji, działania inwestycyjne.

Podsumowując należy zaznaczyć, że poniższy Plan Odnowy Miejscowości jest dokumentem o charakterze otwartym, co stwarza możliwość jego aktualizacji w zależności od potrzeb społecznych i uwarunkowań finansowych. W razie takiej potrzeby zostanie powtórzona cała procedura formalna w postaci: konsultacji społecznych z mieszkańcami, zatwierdzenia Planu uchwałą na zebraniu mieszkańców i akceptacji tej zaktualizowanej wersji przez Radę Gminy.

2. Charakterystyka miejscowości

Wyszmontów jest duża i starą wsią, rozciętą drogą krajową Kielce – Lublin, graniczy z Ożarowem.

Obecność człowieka w dzisiejszym Wyszmontowie i jego najbliższych okolicach rozpoczęła się w starożytnych czasach. Odkryto tu ślady cmentarzyska, które archeolodzy zaliczyli do typu łużycko – pomorsko – kloszowych. Jedno jest pewne najpierw zaistniał Wyszmontów, a dopiero później Ożarów. To na gruntach tej pierwszej miejscowości powstał Ożarów. Właśnie z Wyszmontowa pochodził Józef Ożarowski, który na mocy zezwolenia królewskiego z 1569 roku założył Ożarów. Po Ożarowskich Wyszmontów przeszedł w ręce innych rodzin szlacheckich m.in rodziny Karskich.

W międzywojennym okresie był to zadbany, dobrze prosperujący majątek ziemiański. W okresie okupacji w dworze funkcjonowała szkoła konspiracyjna do której uczęszczali nie tylko domownicy ale również dzieci z okolicznych wsi.

Koniec dworu i kres bytności ziemian nastąpił po II wojnie światowej, kiedy to majątek został odebrany prawnym właścicielom. Z dawnego kompleksu dworsko – parkowego został tylko zespół starych drzew.

Wyszmontów to również historia kilkunastu żyjących tu pokoleń chłopów, mozolnie uprawiających rolę. Współczesny Wyszmontów jest jedną z największych miejscowości Gminy Ożarów. W roku 2009 mieszka tu 465 osób. Z powodu dogodnego położenia jest miejscowością rozwojową. Niemal łączy się z rogatkami Ożarowa. Rozcina ją też droga Sandomierz – Warszawa, która przed tą wsią łączy się z inną ważną krajową Kielce – Lublin.

3. Inwentaryzacja zasobów miejscowości Wyszmontów.

Na wstępie tego podpunktu należy podkreślić, że przez zasoby danej miejscowości rozumie się wszelkie elementy materialne i niematerialne tego sołectwa, które mogą być wykorzystane obecnie lub w przyszłości w budowaniu bądź realizacji, zarówno publicznych jak i prywatnych przedsięwzięć odnowy tej miejscowości.

Działanie 3.4 „Odnowa i rozwój wsi” w ramach Planu Rozwoju Obszarów Wiejskich 2007-2013, kładzie szczególny nacisk na inwentaryzację zasobów w ujęciu walorów lokalnego środowiska naturalnego, krajobrazu, charakterystycznych w sołectwie zabytkowych budowli oraz na walory kulturowe, sportowo-rekreacyjne i społeczne - stanowiące o tożsamości danego sołectwa.

Dlatego też poniższa inwentaryzacja zasobów miejscowości Wyszmontów , została wykonana kompleksowo, lecz równocześnie ze szczególnym naciskiem na walory preferowane w ujęciu odnowy tej wsi i zachowania jej dziedzictwa kulturowego w perspektywie do roku 2013.

Rodzaje istniejących zasobów:	Charakterystyka tego zasobu:	Waga zasobu :
Środowisko przyrodnicze		Łącznie Duża
Cechy krajobrazu	Główne atuty to: malownicze położenie, czyste środowisko, brak zakładów przemysłowych uciążliwych dla środowiska	Duża
Klimat i wody powierzchniowe	Łagodny klimat nadwiślański,	Średnia
Występujące gleby, ukształtowanie terenu	Dobre gleby, łagodne ukształtowanie terenu	Duża
Bliskość ośrodków miejskich, układ komunikacyjny	Graniczy z miastem Ożarowem, Sieć dróg dojazdowych w każdym kierunku,	Duża
Sfera kultury		Łącznie duża
Ważne postacie historyczne, specyficzne nazwy	Mieszkali założyciele Ożarowa rodzina Ożarowskich, następnie - Karscy i Załęscy	Średnia
Lokalne zabytki i unikatowa architektura	Zespół starych drzew, który był częścią kompleksu dworsko - parkowego	Średnia
Obrzędy, zachowane tradycje, zwyczaje	Kultywowane od wielu lat tradycje dożynkowe (święcenie wieńców dożynkowych), Rokrocznie odprawiane przy kapliczkach przydrożnych tzw. nabożeństwa majowe i czerwcowe.	Średnie
Lokalne życie społeczne, kulturalne i rekreacyjne	Organizacja lokalnych imprez kulturalno-rekreacyjnych np. - Dożynki - Choinki - Dzień Dziecka - Dzień Kobiet, które odbywają się w remizie OPS ponadto w remizie OSP, traktowanej jako świetlica	Duże

	spotkań młodzieży, spotkań wiejskich i przyjęć rodzinnych oraz szkoleń dla rolników	
Najważniejsze obiekty i tereny występujące w sołectwie		Łącznie
Centrum spotkań mieszkańców	Świetlica wiejska w remizie OSP – jej stan techniczny wymaga modernizacji i doposażenia z przeznaczeniem na świetlicę wiejską dla dorosłych i młodzieży.	Duże
Najważniejsze obiekty użyteczności publicznej	Budynek Ochotniczej Straży Pożarnej	Duże
Dostępność lokalnej infrastruktury	Gospodarstwa domowe w większości korzystają obecnie z sieci: wodociągowej, energetycznej, gazowej, telefonicznej, drogowej. Brak jest natomiast kanalizacji sanitarnej, deszczowej	Duże
Lokalne rolnictwo		Łącznie
Dominujące lokalnie uprawy i hodowla to:	Przeważają małe, maksymalnie kilkuhektarowe rodzinne gospodarstwa rolne.	Duże
Lokalna gospodarka		Łącznie
Pozarolnicze źródła dochodu mieszkańców	W miejscowości swoje siedziby mają: - stacja paliw wraz barem i motelem - 4 firmy transportowe - warsztat naprawy samochodów - 2 sklepy spożywcze - hurtownia materiałów biurowych - hurtowa i detaliczna sprzedaż owoców i warzyw - tuczarnia trzody chlewnej - usługi murarskie, blacharsko – dekararskie - Spółdzielnia Kółek Rolniczych	Duże

Organizacje społeczne, stowarzyszenia, aktywni działacze i społecznicy	Ochotnicza Straż Pożar, Drużyna Kobieta OSP, Koło Gospodyń Wiejskich	Duże
---	--	------

4. Charakterystyka planowanej inwestycji.

Przedmiotem inwestycji jest remont świetlicy wiejskiej mieszczącej się w budynku OSP w Wyszmontowie.

Remiza znajduje się w centralnym miejscowości.

Jest to dwukondygnacyjny o wymiarach: 16mx11,5mx7m

Pomieszczenia na parterze:

- kuchnia o wymiarach 10,5mx3,3mx2,80m, ściany częściowo do wysokości 1,5m wyłożone płytkami.

Brak wyposażenia kuchni

- 2 pokoje o wymiarach 5mx3,5mx2,80m

- łazienka posiadająca 2 kabiny

- korytarz

- klatka schodowa

- garaż

W ramach projektu zostaną wykonane:

1. płytki na podłodze i ścianach w kuchni
2. wymienione 3 sztuki drzwi wewnętrznych
3. wymienione drzwi zewnętrzne
4. łazienki
5. orygnowanie poziome i pionowe
6. przebudowa instalacji sanitarnej
7. malowanie wszystkich pomieszczeń

Pomieszczenia na I piętrze:

- sala o wymiarach 11mx10,5mx2,90m wraz z wnęką o wymiarach 4mx10,5mx2,90m, pomieszczenie wymaga wymiany podłogi i instalacji elektrycznej.

W ramach projektu zostaną wykonane:

1. wymiana podłogi
2. malowanie
3. wyłożenie płytkami schodów
4. instalacja kominka

Budynek jest pokryty eternitem falistym, wymiany wymagają rynny, drzwi zewnętrzne. Brak jest drzwi wewnętrznych.

Budynek posiada wodę bieżącą i przyłącze gazowe.

Teren wokół budynku o powierzchni 0,60ha nie jest zagospodarowany, pokryty jest trawą, wymaga uporządkowania, nasadzenia ozdobnych krzewów.

5. Wykaz planowanych zadań inwestycyjnych dla miejscowości Wyszmontów w perspektywie następnych 7 lat:

Nazwa inwestycji	Szacunkowy koszt całkowity (netto)	Potencjalne źródła finansowania	Planowany okres realizacji	Zakres projektu	Beneficjenci
„Remont świetlicy wiejskiej w Wyszmontowie”	92 000 PLN	Fundusze UE (PROW 07-13 Działanie „Odnowa i rozwój wsi”) oraz budżet Gminy Ożarów	2010	<p>➤ remont świetlicy wiejskiej wraz z remontem klatki schodowej:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. płytki na podłodze i ścianach w kuchni 2. wymienione 3 sztuki drzwi wewnętrznych 3. wymienione drzwi zewnętrzne 4. łazienki 5. orynnowanie poziome i pionowe 6. przebudowa instalacji sanitarnej 7. malowanie wszystkich pomieszczeń 8. wymiana podłogi na I piętrze 9. malowanie 10. wyłożenie płytkami schodów 11. instalacja kominka 	Mieszkańcy sołectwa Wyszmontów, turyści i inne osoby przyjezdne

Budowa przydomowych oczyszczalni ścieków	310.000 PLN	Fundusze UE (PROW 07-13), środki prywatne	2010 – 2012	Wykonanie w gospodarstwach indywidualnych, przydomowych oczyszczalni ścieków składających się z osadnika gnilnego i drenażu rozsączającego – przepustowość dopasowana indywidualnie do potrzeb każdego gospodarstwa	Mieszkańcy sołectwa Wyszmontów, ponieważ sołectwo nie posiada dostępu do sieciowej kanalizacji sanitarnej, a jej ewentualna budowa nie jest uzasadniona ekonomicznie (znaczące odległości i rozproszenie gospodarstw)
Budowa chodnika wzdłuż drogi krajowej	1.100.000 PLN	GDDKiA	2013-2015	Niwelacja poboczy, wykonanie podbudowy, utwardzenia, a następnie położenie chodnika	Piesi korzystający z drogi krajowej (obecnie z uwagi na brak chodnika rośnie rokrocznie liczba wypadków i potrażeń)
Odnowienie wiat przystankowych 2 szt.	40.000 PLN	Budżet Gminy	2013	Budowa nowych wiat lub odnowienie istniejących	Wiaty przystankowe są potrzebne wszystkim mieszkańcom szczególnie porą jesienno –zimową, w godzinach rannych korzystają z nich szczególnie dzieci i młodzież czekające na autobusy szkolne

Pogłębienie rowu	200.000PLN	WZMiUW	2015	Pogłębienie rowu biegnącego przez wieś w kierunku Smugów	Mieszkańcy sołectwa Pogłębienie rowu umożliwi odwodnić przylegające pola i łąki
Wymiana pokrycia dachowego na remizie OSP i wykonanie elewacji	150.000PLN	Budżet Gminy Środki pomocowe	2014	Wymiana pokrycia dachowego i wykonanie elewacji zewnętrznej	Mieszkańcy sołectwa
Utwardzenie placu wokół remizy OSP	200.000PLN	Budżet Gminy Środki pomocowe	2013	Utwardzenie placu wokół remizy OSP	Mieszkańcy sołectwa
Budowa boiska	100.000PLN	Budżet Gminy Środki pomocowe	2012	Budowa boiska ziemnego	Mieszkańcy sołectwa
Zagospodarowanie terenu wokół Remizy OSP	100.000PLN	Budżet Gminy Środki pomocowe	2011-2013	Wykonanie boiska do siatkówki, nasadzenie zieleni, wykonanie placu zabaw, ustawienie elementów małej architektury	Mieszkańcy sołectwa

6. Analiza SWOT dla miejscowości Wyszmontów

Analiza SWOT jest jedną z podstawowych metod analizy strategicznej, może być także wykorzystywana w działalności planistycznej (jako narzędzie cząstkowe ułatwiające opracowanie dokumentów strategiczne w skali kraju, regionu lub lokalnie) oraz doradczej (jako technika diagnozy organizacji). Nazwa metody jest wywodzi się od słów angielskich słów strengths (mocne strony), weaknesses (słabe strony), opportunities (szanse potencjalne lub zaistniałe w otoczeniu), threats (zagrożenia prawdopodobne lub istniejące w otoczeniu). W praktyce należy sklasyfikować wszystkie czynniki mające wpływ na bieżącą i przyszłą sytuację w sferze objętej badaniem.

W naszym przypadku przedmiotem badania w ramach analizy SWOT jest stan obecny i perspektywy rozwojowe sołectwa Wyszmontów.

Istnieją dwa kryteria klasyfikacji: zewnętrzne w stosunku do badanego obszaru (w tym przypadku sołectwa Wyszmontów i mające charakter uwarunkowań wewnętrznych oraz wywierające wpływ negatywny lub pozytywny na szanse rozwojowe miejscowości Wyszmontów. Ze skrzyżowania tych dwóch podziałów powstają 4 kategorie SWOT.

Przeprowadzając analizę sołectwa Wyszmontów trzeba dokonać diagnozy - określić silne i słabe strony w każdym aspekcie społeczno-gospodarczym tej miejscowości oraz prognozy - opisać szanse i zagrożenia.

- **MOCNE STRONY** (czynniki wewnętrzne pozytywne) - atuty to walory sołectwa, jego mieszkańców, które w sposób pozytywny wyróżniają je w otoczeniu, zarówno w skali gminy (porównanie do sołectw sąsiednich), jak i szerzej w skali powiatu i całego województwa świętokrzyskiego.
- **SŁABE STRONY** miejscowości (wewnętrzne negatywne) - są konsekwencją ograniczeń lokalnych zasobów np. w zakresie infrastruktury, środków finansowych, ale także kwalifikacji i aktywności zawodowej i społecznej mieszkańców tego sołectwa. Każda społeczność lokalna posiada aspekty funkcjonowania, które ograniczają jej szanse rozwojowe, ale szybkie i obiektywne ich

rozpoznanie oraz zdefiniowanie może łatwo ograniczyć ich negatywny wpływ.

- SZANSE (zewnętrzne pozytywne) - to zjawiska i tendencje w otoczeniu, które odpowiednio wykorzystane staną się impulsem do rozwoju sołectwa Wyszmontów.
- ZAGROŻENIA (zewnętrzne negatywne) - to wszystkie czynniki zewnętrzne, które postrzegamy jako bariery dla rozwoju sołectwa, utrudnienia, ograniczenia zewnętrzne.

W efekcie analizy dla sołectwa Wyszmontów otrzymujemy poniżej cztery listy : silnych stron tej miejscowości (które należy wzmacniać), słabych stron (które trzeba niwelować), szans (które należy wykorzystywać), oraz zagrożeń rozwojowych (których należy unikać).

Kolejnym krokiem, po dokonaniu poniższej analizy SWOT będzie, w następnym punkcie Planu Odnowy Miejscowości, sporządzenie syntezy, która wytyczy strategiczne cele, priorytety i w efekcie zadania inwestycyjne dla sołectwa Wyszmontów. Na tej podstawie zostanie wskazany zakres możliwych, i wykonalnych działań inwestycyjnych i rozwojowych.

Słabe strony sołectwa Wyszmontów:

- brak miejsca do spotkań plenerowych, biesiadowania, wypoczynku
- brak placu zabaw dla dzieci
- strukturalne bezrobocie wynikające z restrukturyzacji rolnictwa
- brak zakładów pracy
- słabo rozwinięta infrastruktura techniczna (brak kanalizacji)
- brak ścieżek rowerowych
- brak infrastruktury rekreacyjno-wypoczynkowej
- wysokie bezrobocie
- brak rozwiązania problemów socjalnych
- stosunkowo niski stan zasobności gospodarstw domowych
- słabo rozwinięta działalność pozarolnicza oraz działalności dające dodatkowe źródła zarobkowania w gospodarstwach rolnych

- brak kanalizacji
- brak chodników dla pieszych
- zbyt małe wykorzystywanie w
- mała oferta zajęć dla dzieci i młodzieży
- bardzo zły stan budynku remizy OSP

Mocne strony sołectwa:

- wieś położona przy drodze krajowej relacji Warszawa – Sandomierz
- aktywnie działająca Rada sołecka i mieszkańcy
- dobra współpraca i aktywność władz gminy Ożarów, posiadająca zdolność zdobywania zewnętrznych źródeł finansowania i realizacji ważnych przedsięwzięć w sołectwach gminy
- organizacja imprez o zasięgu ponadlokalnym - dożynki
- zabytki: zespół starych drzew, które były częścią kompleksu dworsko - parkowego
- telefonizacja
- tereny rolne
- dostęp do oświaty
- bliskość miasta, dobre połączenie komunikacyjne (graniczy z Ożarowem, PKS, linia prywatna)
- sieć wodociągowa
- czyste powietrze
- schludne i zadbane gospodarstwa i podwórka

Szanse rozwojowe sołectwa:

- nowe miejsca pracy w ramach rozwoju sektora usług okołorolniczych
- wykorzystanie wolnych zasobów ludzkich w sołectwie
- rozwój sieci komunikacyjnej
- pozyskanie środków z funduszy strukturalnych Unii Europejskiej
- promocja czystego lokalnego środowiska przyrodniczego

Zagrożenia rozwojowe sołectwa:

- bezrobocie w skali makro
- ubożenie społeczeństwa
- zmieniające się przepisy legislacyjne
- pogorszenie komunikacji zewnętrznej
- trudności w ubieganiu się o środki zewnętrzne (skomplikowane procedury)
- nie wykorzystanie środków z Unii Europejskiej
- starzenie się społeczeństwa
- klęski żywiołowe - nadmierna i niekontrolowana rozbudowa miejscowości prowadząca do utraty walorów krajobrazowych i tradycji historycznych
- zmniejszenie dostępności do usług medycznych w skali makro
- wzrost ilości osób wykluczonych społecznie
- nierozwiązane konflikty społeczne
- niż demograficzny
- likwidacja zakładów pracy

Podsumowanie przeprowadzonej analizy SWOT:

Przeprowadzona analiza SWOT, poprzedzona inwentaryzacją zasobów miejscowości Wyszmontów, pozwoliła na określenie konkretnych i istniejących „tu i teraz” problemów sołectwa oraz na ustalenie zależności przyczynowo – skutkowych między zidentyfikowanymi problemami.

Najważniejsze problemy to:

- Niewystarczająca infrastruktura techniczna i społeczna
- Niski poziom przedsiębiorczości mieszkańców sołectwa Wyszmontów
- Brak infrastruktury rekreacyjnej
- Emigracja ludzi młodych i wykształconych
- Brak poczucia tożsamości, odpowiedzialności za miejsce zamieszkania
- Mała ilość firm działających na terenie sołectwa Wyszmontów
- Niewystarczające zagospodarowanie przestrzeni publicznej we wsiach (światlica, centrum wsi - rynek, lokalne boiska)

Jednocześnie uczestnicy konsultacji społecznych przeprowadzonych w sołectwie wskazali następujące kluczowe cele rozwoju miejscowości:

- Poprawa jakości życia mieszkańców
- Rozwój lokalnej gospodarki, w szczególności tworzenie pozarolniczych miejsc pracy, rozwój sektora usług pozarolniczych (lokalne rzemiosło, usługi naprawcze, lokalny handel np. środkami ochrony roślin itd.)
- Rozwój rekreacji, a w szczególności agroturystyki na terenie sołectwa na bazie dużych walorów przyrodniczo-kulturowych.

7. Wizja rozwoju sołectwa Wyszmontów

Wizja jest wyrażeniem, które określa główny cel miejscowości, jej „sens życia”. Jest wyrazem dążeń i oczekiwań w stosunku do miejscowości, dla której została sformułowana.

Wypracowana poniżej, w toku konsultacji społecznych, wizja rozwoju miejscowości Wyszmontów pokazuje pozytywny obraz sołectwa w perspektywie najbliższych lat.

Przeprowadzone konsultacje i rozmowy z mieszkańcami oraz artykułowane podczas zebrań wiejskich potrzeby mieszkańców, pozwalają na określenie głównych celów Planu Odnowy Miejscowości. Cele te będą wyznacznikiem kierunku wszystkich działań objętych planem.

Wizja dla miejscowości Wyszmontów jest opisem wyobrażeń mieszkańców miejscowości o optymalnych warunkach życia w tym sołectwie oraz ich głównego pola działań w tym zakresie w przyszłości. Koncentruje się ona na istocie rzeczy i pokazuje nierekspozowane na co dzień oczekiwania mieszkańców, co do kierunku oczekiwanych, pozytywnych zmian w ich miejscowości.

W konsultacjach społecznych wg mieszkańców źle ocenione zostały kwestie dotyczące braku miejsca spotkań dorosłych, młodzieży i dzieci (niewykorzystany budynek OSP i brak zagospodarowania otoczenia remizy oraz brak boisk sportowych). Mieszkańcy wskazywali także na konieczność zwiększenia nakładów na rozbudowę infrastruktury technicznej (np. brak kanalizacji) oraz infrastruktury sportowej, a także ograniczenia bezrobocia, poprawy rynku pracy oraz zdecydowanej walki z patologiami społecznymi.

Problemem społeczności lokalnej jest również brak możliwości bezpłatnego dokształcania młodzieży i perspektyw na przyszłość.

Poniżej wyartykułowana wizja wyraźnie określa charakter miejscowości Wyszmontów i wskazuje jej atuty. Z tej wizji bezpośrednio wynikają obszary, które powinny być rozwijane. Obszary rozwojowe, które wypracowano wspólnie na debacie, wzajemnie się uzupełniają. Należy podkreślić, że wiele zadań postulowanych przez mieszkańców w obszarze infrastruktury jest ściśle powiązanych z oczekiwaniami mieszkańców w zakresie np. ochrony środowiska oraz promocji potencjału turystyczno-rekreacyjnego. Często powtarzane były przez mieszkańców ich oczekiwania w zakresie działań na terenie sołectwa w obszarze oświaty, sportu i kultury. W tej sytuacji oczekiwania mieszkańców można wyrazić w następującej wizji rozwoju sołectwa Janików:

Wyszmontów za 10 lat to miejscowość:

- **spokojnego i dostatniego życia mieszkańców**
- **dbającą o edukację, rozwój sportowy i kulturalny jej mieszkańców – szczególnie tych najmłodszych**
- **promująca swoje walory przyrodniczo-historyczne**
- **pełna mieszkańców życzliwych i aktywnych społecznie**

8. Arkusz Planowania Długoterminowego dla sołectwa Wyszmontów

Poniższy arkusz zawiera układ zaproponowanych przez mieszkańców miejscowości Wyszmontów, w drodze dyskusji i konsultacji, priorytetów rozwojowych mających przyczynić się do realizacji zdefiniowanej wizji rozwoju sołectwa oraz konkretnych projektów wpisujących się w dany priorytet.

Należy podkreślić, że zdefiniowane poniżej priorytety rozwojowe będą realizowane równolegle, w miarę możliwości związanych z kosztami planowanych inwestycji oraz koniecznością spełnienia wszystkich wymogów prawnych (np. kompletna dokumentacja) dla każdej inwestycji. W miarę dalszego zaawansowania prac przy wskazanych poniżej projektach, ich

dokumentacja techniczna będzie kompletowana i uszczegółowiana. Rolę wiodącą powinna tutaj odgrywać Rada Sołecka, jako podmiot aktywnie monitorujący postęp prac przygotowawczych na szczeblu gminy.

Priorytet nr 1 Rozwój głównego miejsca spotkań mieszkańców	Priorytet nr 2 Ochrona lokalnego środowiska naturalnego	Priorytet nr 4 Rozwój lokalnej infrastruktury technicznej
<u>Planowane projekty:</u> 1. Remont świetlicy wiejskiej	<u>Planowane projekty:</u> 1. Budowa przydomowych oczyszczalni ścieków	<u>Planowane projekty:</u> 1. Budowa chodnika wzdłuż drogi krajowej

Należy podkreślić, że priorytetowym celem wszystkich inwestycji i zamierzeń jest poprawa warunków życia mieszkańców poprzez rozwój zaplecza technicznego, kulturalnego, edukacyjnego, czy rekreacyjnego oraz poprawa zagospodarowania przestrzennego Wyszmontów oraz uatrakcyjnienie obszarów wiejskich, jako miejsca zamieszkania.

Istotny element działań w ramach Planu stanowi pobudzenie aktywności środowisk lokalnych oraz stymulowanie współpracy na rzecz rozwoju i promocji wartości związanych z miejscową specyfiką społeczną i kulturową.

9. Wdrażanie i monitoring Planu Odnowy Miejscowości Wyszmontów

Wdrażanie i monitoring Planu Odnowy Miejscowości Wyszmontów na okres 2008-2013 powinny opierać się na następujących zasadach:

- podejmowaniu działań wynikających z założonych w Planie Odnowy celów zgodnie z kompetencjami Rady Sołeckiej oraz kompetencjami gminy określonych ustawą o samorządzie gminnym,
- działaniach opartych na partnerstwie publiczno – publicznym (gmina – mieszkańcy sołectwa reprezentowani przez Radę Sołecką, gmina – podmioty istniejące oraz te, które powstaną w przyszłości, które w swoich celach działalności mają zadania związane z życiem społeczno-gospodarczym sołectwa Wyszmontów np. stowarzyszenie Ochotnicza Straż Pożarna),
- działaniach opartych na zasadach partnerstwa publiczno - prywatnego (z udziałem podmiotów prywatnych działających na terenie sołectwa oraz gminy),

Podstawowe warunki wdrażania i realizacji strategii:

- zachowanie i ochrona walorów krajobrazowych i przyrodniczych,
- wzmocnienie istniejących więzi społecznych,
- działania na rzecz wzmocnienia aktywności społecznej lokalnych liderów w miejscowości Wyszmontowa
- uwzględnienie wobec wszystkich planowanych działań podstawowej zasad zrównoważonego rozwoju miejscowości Wyszmontowa

W procesie realizacji Planu Odnowy Miejscowości ważna jest kontrola przebiegu tego procesu oraz ocena uzyskanych efektów społecznych i gospodarczych, a także promocji i pokreślenia lokalnych walorów przyrodniczych, rekreacyjnych oraz kulturowo-historycznych. Zadanie to, mające charakter permanentny, jest zdefiniowane jako monitoring realizacji Planu Odnowy Miejscowości.

Monitoring powinien dotyczyć w pierwszej kolejności dwóch podstawowych obszarów:

- oceny przebiegu realizacji Planu Odnowy Miejscowości, tj. jego celów i zadań,

- oceny uzyskiwanych efektów rozwoju społecznego oraz promocji lokalnych walorów przyrodniczych, rekreacyjnych i historyczno-kulturowych.

Realizacja Planu Odnowy Miejscowości przynieść powinna pozytywne efekty zakładane na etapie jego opracowania. Może jednak także spowodować, i tego nie należy wykluczać, niezamierzone i nieoczekiwane zmiany niekorzystne, których nie dało się przewidzieć, lub, które wystąpiły w wyniku określonego ukształtowania się warunków realizacji Planu, zwłaszcza warunków zewnętrznych, w szczególności międzynarodowych i krajowych (np. ewentualne zmiany przepisów prawa, które mogą negatywnie wpłynąć na realizację i efekty planowanych w miejscowości inwestycji). Właśnie monitoring powinien wskazywać wszelkiego rodzaju zmiany, aby można było na bieżąco podejmować korekty umożliwiające prawidłową realizację Planu Odnowy Miejscowości.

Monitoring realizacji Planu ma zatem dwie funkcje: sprawdzającą i korygującą. W tym celu Rada Sołecka powinna zwoływać zebrania dla mieszkańców sołectwa (zaleca się nie rzadziej niż raz w roku) oceniające stopień realizacji Planu Odnowy Miejscowości 2007-2013 dla sołectwa Wyszmontów, oraz ewentualną konieczność korekt i zmian zaplanowanych działań, z uwagi na zmieniające się uwarunkowania zewnętrzne i wewnętrzne. W takim zebraniu powinien uczestniczyć wójt gminy lub inny przedstawiciel urzędu gminy.

Celem takiego zebrania wiejskiego powinno być:

- a) zapoznanie mieszkańców ze stopniem realizacji Planu Odnowy Miejscowości, z położeniem szczególnego nacisku na opis realizacji poszczególnych zadań i projektów inwestycyjnych oraz harmonogram realizacji poszczególnych zadań,
- b) przyjęcie od mieszkańców sołectwa propozycji ewentualnych korekt, zmian i nowych zapisów w Planie Odnowy Miejscowości, wraz z uzasadnieniem
- c) dyskusja i ewentualne poddanie powyższych uwag pod głosowanie

Obowiązkiem Rady Sołeckiej jest w szczególności systematyczna cena realizacji poszczególnych zadań i projektów inwestycyjnych w zakresie terminowości ich realizacji oraz zgodności tych zadań i projektów z przyjętymi w Planie Odnowy Miejscowości celami, polegającymi na poprawie sytuacji na terenie sołectwa. Rada Sołecka jest zobowiązana przedstawiać Wójtowi gminy na wskazanym powyżej rokrocznym zebraniu wiejskim wnioski z postępów w realizacji Planu.

Zakres rzeczowy monitoringu nie powinien być zbyt obszerny. Plan Odnowy Miejscowości jest dokumentem ogólnoplanistycznym i z tych względów ocena stanu jego wdrażania powinna posiadać charakter kompleksowy. Monitoring Planu powinien uwzględniać w szczególności wszelkie zmiany w obowiązujących dokumentach planistycznych zarówno na szczeblu ogólnopolskim (np. Plan Rozwoju Obszarów Wiejskich 2007-2013) jak i regionalnym (np. Strategia Rozwoju Woj. Świętokrzyskiego do roku 2020) i wykazywać, że działania podejmowane zgodnie z Planem oznaczają częściową (w skali mikro) realizację celów zapisanych w tych dokumentach strategicznych.

10. Metodologia

„Plan Odnowy Miejscowości Wyszmontów” opracowano przyjmując za podstawę szerokie konsultacje słoneczne z mieszkańcami sołectwa. Konsultacje te odbyła się w kilku formach:

- debaty podczas zebrania wiejskiego mieszkańców, podczas której mieszkańcy mogli zgłaszać swoje postulaty i propozycje zapisów do Planu Odnowy Miejscowości. Celem spotkania było zidentyfikowanie celów i kierunków działania w poszczególnych obszarach życia społeczno – gospodarczego sołectwa. W zebraniu tym wzięli udział przedstawiciele Urzędu Gminy.
- wypełnienia przez mieszkańców anonimowej ankiety konsultacyjnej na temat obecnej sytuacji sołectwa i możliwych kierunków jego rozwoju.

- dodatkowych konsultacji władz gminy z Radą Sołecką, która skupia liderów lokalnych.

- indywidualnych rozmów z mieszkańcami miejscowości.

W wyniku tych konsultacji społecznych przygotowano główne priorytety rozwojowe sołectwa, będące wynikiem wcześniej zdefiniowanych w wyniku dyskusji słabych i mocnych stron oraz szans i zagrożeń rozwojowych. Kolejnym krokiem procesu konsultacji społecznej było zdefiniowanie wizji rozwojowej miejscowości i w efekcie hierarchizacja zadań inwestycyjnych w poszczególnych obszarach życia społeczno - gospodarczego.

W ten sposób na bazie konsultacji społecznych wypracowano spójny i w pełni akceptowany przez mieszkańców „Plan Odnowy Miejscowości Wyszmontów”, który stanowi warunek konieczny dla pozyskiwania zewnętrznych źródeł finansowania (m.in. w ramach PROW 2007-2013) dla planowanych zadań inwestycyjnych.

PRZEWODNICZĄCA
RADY MIEJSKIEJ

Krystyna Wiczorek